

OVERSIKT FRA 27/8 TIL 2/9.

BLODIGE KAMPER OM STALINGRAD. STILLINGEN BEFÆHLES ALVORLIG. RUSSISK FREMGANG PÅ MIDTFRONTEN. LIVLIG FLYVIRKSOMHET OVTR TYSKLAND OG FRANKRIKE. TYSK OFFENSIV I EGYPT. ALLIERTER OG KINESISKE SEIRE I DET FJERNE ØSTEN.

**RUSSLAND.** Det russiske forsvar i Kaukasus har tross hårdt press stanset tyskerne fremrykning både mot Svartehavet og mot oljefeltene ved Grosnyi. Omkring Stalingrad foregår kamper som betegnes som de blodigste i historien. Mens tyskerne til en viss grad har hatt overtaket på sydsiden og har tvunget russerne tilbake, har det russiske forsvar på nordsiden drevet tyskerne tilbake og tatt to kosakkbyer. Samtidig kjempes det hårdt ved Kletskaja, og styrkene her truer de tyske styrkene lenger øst. Det kastes inn reserver fra begge sider. Tyskerne tar nu folk som var bestemt for Kaukasus og setter dem like fra marsjen inn i angrepet. Stillingen ved Stalingrad er fremdeles alvorlig tross Hitlers ordre om at byen skulle tas innen lørdag ikke kunde gjennomføres. Hvis tyskerne ikke tar Stalingrad, blir deres stilling i Donbuen meget vanskelig, bortsett fra det prestisjetap dette vil være. - Fredag blev meldt i et særkommunikat at russerne i løpet av 14 dager under en offensiv på midtfronten på en 120 km. bred front, hadde trent tyskerne tilbake fra 40-45 km. og drevet 9 tyske divisjoner på flukt. Disse operasjoner har fortsatt, og russerne er trykket inn i Rshevs forsteder efter å ha gått over Volags øvre løp og blodige nærkamper har rast her i flere dager. Flyplassen er tatt, og det synes som om jernbanen er brutt, så tyskerne er avskåret fra sine forbindelser. De siste meldingene sier at ytterligere 3 befestede stillinger er tatt i dette området. Det russiske flyvåpen har utfoldet en voldsom aktivitet. Et mindre antall maskiner har to ganger hjemstøt Berlin. Dessuten er Danzig og Königsberg hårdt angrepet. Det har vært to angrep på Helsinki. Ubåter har senket 4 store transportskip, og en mindre flåteavdeling har i det Azørske hav gjort stor skade på tyske transportlektorer. En russisk kronikør fremholder forskjellen på de tyske angrep ifjor og i år. Ifjor hadde de fremgang på en front på 2500 km. og opnådde viktige strategiske fordeler. I år har deres angrepsfront vært 500 km., og allikevel har fremgangen vært langsom.

**VESTFRONTEN.** De britiske angrepene på Tyskland fra luften har gått slag i slag. Torsdag meldtes om et stort angrep på Cassel og Gdynia, lørdag Nürnberg og Saarbrücken. Søndag meldtes at allierte fly, amerikanske, polske og norske i 60 timer i ett søtt hadde vært i luften over det okkuperte Frankrike, Holland og Belgien samt Vesttyskland. Mandag og tirsdag var det pause, men onsdag blev det meldt om et nytt og stort angrep på Saarområdet. Under et angrep på 5 skip i Dieppes havn, blev 3 skip så hårdt skadet at man regner dem for tapt. En ny konvoi kanadiske tropper er uskadt kommet frem til England. Den bestod av tankmannskaper og flyvere.

**MIDTFRONTEN.** Når undtas at Ny Sealandiske maoris har gjort et angrep på midtfronten og drevet fienden noe tilbake og tatt en del fanger, har det vært stille m.h.t. markoperasjoner inntil det blev meldt at aksens var gått til angrep med store styrker mandag morgen. Tyskernes angrep kom på sydfronten hvor de forsøkte å ta Raveisathriden, som er ca. 70 m. lvi og byr på strategiske fordeler og dessuten er en god utsiktsplass over ørkenen og Katarrenskenningen. Kampene fortsatte hele mandag og hele tirsdag, men mandagens gir ikke inntrykk av noen tysk fremgang. Samtidig gikk italienerne til angrep på midtfronten, men blev snart kastet tilbake. Flyvirksomheten har fortsatt med uforminset intensitet, tross sandstormer de siste par dager har vært vanskeligheter. Bombingen av aksens havner, kanustillinger og panserstyrker betegnes som en daglig rutinesak. Natt til søndag var februk gjennomført for det kraftigste bombardement hittil. Rommel menes å mangle olje og bensin som følge av disse bombardementene. Til sjøs er fienden tilfjort store tap. Fredag blev en italiensk krysser og ett transportskip angrepet utenfor Kreta. Hvordan det gikk med krysseren vet man ikke, da luftvernilden hindret oversikten. Transportskipet blev senere observert

synkende. Lørdag meldtes at en britisk ubåt hadde senket et tankskip og et forsyningskip og skadet 3 forsyningskip. Søndag meldtes om senkning av ett skip i konvoi og mandag 2 forsyningskip ved Gyronika og en tankbåt annensteds i Middelhavet. Med Malta som basis har det vært foretatt et angrep på Sicilia, som strakte sig over 24 timer. Flybasser og militære mål blev tilføjet alvorlig skade. Angrepene på Malta fortsetter i større og mindre omfang. Det største antall maskiner som er skutt ned på en dag i denne perioden er 13. Italiensk radio innrømmer at det ikke er lyktes å neutralisere Malta. Samtidig uttrykker den bitterhet over at befolkningen i Tunis viser for stor engelaktveinlighet. Dette kom tydeligst til syne da mennesket fra konvoien til Malta blev reddet i land der.

DET FJERNE ØSTEN. Etter at japanernes annet angrep på Salomonøyene er slått tilbake, har de trukket sig ut av kampsonen antagelig for å reorganisere sine styrker. I alt er 19 krigs- og transportskip senket eller skadet. Blandt disse er ett slagskip, 4 hangarskip, en krysser og flere jagere. 78 fly er tilintetgjort. Amerikanerne har satt sig fast på 6 av øyene. Japanerne satte meget inn på å holde sine baser her, for med disse som utgangspunkt å trenge videre mot Fiji- og Venskapsøyene. Dermed vilde de kunne true Amerikas forbindelse med Australia. Et særkommuniké mandag melder at japanerne er tilfjeldet et tusende underlag i Milne Bay, hvor de landsatte tropper for et fremstøt mot Port Moresby. De blev lurt inn i en felle, og deres styrker fullstendig øpløst. Alt materiell falt i australiernes hender. De siste meldingene sier at operasjonen i Milne Bay-området på det nærmeste er avsluttet. Samtidig blev meldt at den styrke som beveget sig frem gjennom jungelen i retning Port Moresby, er slått på flukt. Luftangrepene fortsetter. Således meldes 30. at 10 tonn bomber er sluppet ned over Raboul under ett angrep. Kineserne fortsetter sin fremmarsj. 2 viktige flyplasser er tatt. De har en avstand av 2000 km. fra Tokio, og kan således benyttes som basis for angrep på den japanske hovedstad. Det utkjempes hårde nærkamper i Nanchings forsteder. Dette har nu i 3 ½ år vært japanernes hovedbasis i Kiangsi-provinsen. Kinesiske styrker normer sig KINWA. Støttet av det lille, men meget effektive amerikanske flyvåpen, har kinesernes offensiv hatt en rask fremgang. I de siste 6 ukene er tilbakeerobret henved 40 større og mindre byer. Denne kinesiske aktivitet har fullstendig brøgt japanernes planer her til å strande. De allierte øker luftaktiviteten over Burma. Der meldes om flere angrep på New China og andre steder.

v v v V v v v

Fra en artikkel i Håndslag hefter vi følgende oversikt over de kjempende parters krigspotensial. Oppgaven stammer fra engelsk kilde, og vurderingen beror pålitelighetens prog. - Setter en Tysklands krigspotensial til 100, kan U.S.A.'s settes til 200, Englands til 80, Dominions og Indias til 30, de tyskokkuperte lands til 25, Italias til 20, Japans til 40. Dette vil sit Angriperstatene 185 mot de allierte 310 + Russland, hvis krigspotensial ikke kjennes, men som sannsynligvis kan settes lik Tysklands. De allierte nasjoners nasjonalinntekt er 3 ganger så stor som angripernes, produksjonen av olje 10 ganger så stor, av stål 3 ganger så stor, av biler (før krigen) 10 ganger så stor. Hittil har De Forente stater brukt 300 milliarder til krigsutgifter. I 1942-43 vil det bli produsert krigsmateriell for 560 milliarder. Etter planen skal det i 42-43 produseres 185 000 fly, 120 000 tankk, 55 000 luftvernkanoner og 24 millioner tonn handelstønnesje fordelt på 2700 skip. Skipsproduksjonsprogrammet vil holde, på andre områder ligger de foran programmet, således 7 mnd. når det gjelder tankk, 6 mnd. når det gjelder flyvende festninger. Den britiske blokaden tvinger Tyskland til å produsere 4 millioner tonn syntetisk olje, hvortil medgår 30 000 000 tonn kull. Til å bryte disse trenges 50 000 grubearbeidere året rundt. 1/5 av Tysklands samlede elektriske kraft brukes på denne produksjon. Med 100 000 mann i fabrikkene, vil bare den syntetiske oljen legge beslag på 150 000 mann. Går man frem sånn fra produksjonsgren til produksjonsgren, vil man komme til at den engelske blokade binder i surrogatindustri og industrien for syntetiske produkter ialt 5 000 000 mennesker.

NORGE. Ingen urett er så forferdelig som den som begås i leveas navn. De siste dommer har med forferdende tydelighet latt oss sanne disse gamle ord. I tåket uklarhet fremstilles det som om de dømte er skyldige i en

rekke handlinger fra lang tid tilbake frem til "attentatet" på statspolitiets kontor. Det er et faktum at de fleste av dem overhodet ikke har kunnet være delaktig i "attentatet", da de på det tillegnede stadiet ble drept, hangede eller arrestert opptil flere måneder. En skulle ikke tro at gemenheten skulle kunne drives så langt. De har jo en gang vært nordmenn disse som har gitt referatene fra "rettssaken". Det er den svareste løgn og den råeste sjofelhet som er skrevet på vårt norske språk. Det skulle skremme oss, men har opprørt hver nordmann til dypet av sjelen og øket til bristepunktet det glødende hat som den drapende forakt vi føler for forrederpakket og for deres herrer. De dømte er menn som har kjempet ved Oslo, Åndalsnes, Molde og i Nordnorge, menn som med livet gikk inn for sitt norske fedreland. Det er disse menn som skjendes inn i døden av feige forredere i tjeneste hos vårt lands bitreste fiender.

RIKSTINGET. Vi gjengir etter "Londonnytt" følgende skrivelse av 20/8 42 fra Innenriksdepartementet ved Th. Dahl til NS ombudsmannen for næringslivet Alf Whist:

"Vedlagt sendes gjenpart av mitt brev til minister Prydz av idag. Jeg finner etter omstendighetene den av Dem nevnte løsning tilfredsstillende, nemlig: a) for de næringsforbunds vedkommende hvor ledelsen allerede ligger i hendene på pålitelige folk fremkommer opnevning av representanter fra næringsorganisasjonen. b) for de andre næringsforbunds vedkommende fremkommer forslag fra de personer som vi allerede nå må gå ut fra vil komme til å stå i spissen for vedkommende næringsforbund med underliggende organisasjoner så snart dette er ferdigorganisert. Forutsetningen er at organiseringen avsluttes i løpet av første halvpart av september, slik at den formelle opnevning kan skje i god tid før tinget trer sammen. For fiskeriens vedkommende er det såvidt jeg forstår ikke noen annen utvei enn at representanter for fiskerinæringen (med tilknyttede deler av handelsnæringen) opnevnes av ministerpresidenten etter forslag utarbeidet i samarbeide mellom Dem og minister Blehr. En får da åpent vedkjenne seg at dette er gjort for dette første konstituerende rikstings vedkommende fordi fiskeriene ennå ikke har kunnet organiseres, men at det selvfølgelig også her er meningen at næringsforbundets folk selv skal opnevne når reorganiseringen er gjennomført. Jeg benytter anledningen til å nevne at vi bør gjennomføre en fast terminologi. Jeg foreslår for mitt vedkommende at vi for hovednæringsgruppens vedkommende benytter ordet forbund (Norges Transportforbund, Norges Handelsforbund m.v.). For underorganisasjonenes vedkommende benyttes ordet landsforening eller likovordige ord som landssammenslutning el.l. Ellers viser jeg til konferanse mellom advokat Hasvold og ekssjef Hasle. Gjenpart av dette brev sendes ministrene."

NS programmets punkt 2 omhandler rikstinget. Det er påpekt her tidligere hva også forordningen om lærersambandet og andre samband viser, at det ikke er meningen at disse skal være selvstyrende. De underlegges Q.'s landsleder som er hans lydige redskap. Av disse slaver skal rikstinget sammensettes, og rikstinget skal sette Quisling i stand til å forkynne for tyskerne at nå har han samfundsmakten i sin hånd, nå kan han føre utenrikspolitik, slutte fred med fienden og erklære krig mot våre allierte. Da kan ungdommen mobiliseres til kamp mot våre egne landsmenn. Det var dette lærerne reiste sig mot og som de fikk kirkens og det samme de kristenfolks støtte i, fordi deres kamp også gjaldt åndsterror og samvittighetstvang. Det var dette alle organisasjoner, lag og sammenslutninger innen nærings-, ånds- og kulturlivet reiste sig mot. Fiskeriorganisasjonene får de ikke lov å røre av tyskerne. Derfor den foreløbige ordning. De organiserte arbeidere, den største og mektigste av alle organisasjoner, har de ikke turdet angripe åpent og over bred front. Forsøker de nu, vil de bli møtt av kontingentstreik som vil bli gjennomført koste hva det koste vil.

SOGNEPREST OTTO IRGENS' avskjedigelse blev kort omtalt i forrige nr. Quisling dro med en større politistyrke til prestegården i Fyrisdal hvor han i to timer æreskjaldte sognepresten og hans hustru. Familiens formue (kr. 31.000, ikke 300 000 som NS senere har påstått) blev beslaglagt. Familiens kontantbeholdning like inn til 40 kroner som presten hadde i lommeboken, blev tatt av "føreren" og der blev gjort arrest på prestekjolen. Det er unødvendig å imøtegå de injurier Quisling senere

har fremsatt mot prestefamilien for å gi sin gemene oppførsel et slags skinn av berettigelse. Familien Irgens var meget avholdt i bygda, og deres økonomiske uavhengighet satte dem istand til å hjelpe hvor det trengtes. Det er ingen i Fyrisdal som tviler på at Quisling er gal.

8000 RASJONERINGSHEFTER er forsvunnet under den store korrupsjonsaffære i Akers Kriseforsyning. Der har foruten omfattende sjekksvindlerier også vært drevet handel med falske brennevinskort. Hundrevis av vanlige rasjoneringskort og brennevinskort er funnet under husundersøkelse hos de arresterte. Som vanlig blev det forsøkt å dekke over affæren fordi Haalin og ordfører Stenersen vilde bli kompromittert. Da affæren antok stadig større dimensjoner, kunde det imidlertid ikke hindres at kriminalpolitiet tok sig av saken som nu ligger hos Judas Lie merket "strengt konfidentiell". Det undrer ingen at korrupsjonen stadig bror sig, og at den ene svindelskandalen avløser den andre når de krav som stilles til de folk som ansettes i ansvarsfulle offentlige stillinger utelukkende er at de skal være medlømmere av det "statsbærende parti". Sakene dysses nå fordi de kompromitterer de bærende krefter i det nye Norge, men politiet vil fortsatt yde en betydelig innsats når det gjelder å beslaglegge en liten kløtt ost eller smør som en fortvilet husmor har formådd å skaffe sig.

EN HVITBOK OM KIRKE- OG SKOLEST. IDEN er utgitt av ekspedisjonssjef Feylin i Kirkedepartementet. Det sier sig selv at vesentlige fakta er utelatt, og at objektiviteten ikke er det mest fremtredende ved dette verk, som er kommet i førsteklases utstyr på Blix forlag. Boken er konfiskert av tyskerne. Det er neppe nevnte forhold som er årsaken, men at tyskerne vil ha minst mulig publisitet omkring den kamp som har vært den uunngåelige konsekvens av NS fremferd mot skole og kirke.

I NORSK LOVTIDEND nr. 44 for 5/8 er inntatt lov om at norske borgere mellom 18 og 45 år kan utskrives til vakttjeneste for å hindre fiendtlige handlinger mot staten eller NS. Til vakttjenesten skal fortrinnsvis uttas personer som har begått eller antas å ville eller kunne begå slike handlinger.

ODD NANSEN er blandt fangene som er sendt nordover. Da transporten passerte Sandvika, var det møtt frem en del av fangenes pårørende, blandt disse Odd Nansens søster, fru Liv Høyer, som bad en tysk offiser om å få hilse på broren. "Forsvinn" var svaret. Da fruen bemerket at slik snakker man ikke til en dame, blev hun arrestert. Q. har nu den tilfredsstillende at begge Nansens barn er arrestert.

100 POLITIMENN under ledelse av Judas Lie drog 31-8 avsted angivelig for å begi sig til Østfronten. Reiselederen har vi nok snart tilbake. 130 NS som har vegret sig ved å gå inn i kampen for nazikulturen sitter på Grini. En ting er å drive orgier til denne kulturs fremme mot våpenløse menn og vergeløse kvinner og barn når man til overflod er bevæpnet og har tyskere og politi i ryggen, en annen å gå inn i kampen for hvad de kaller sine idealer mot en likoverdig eller overlegen fiende.

ORDNETT sa Quisling i sin tale på Stiklestad: "Hvis jeg nu var jøssing og ved mine fulle fem...." Stormende jubel over denne noe forsinkede erkjennelse.

MIN 2700 NS medlemmer skal Quisling stille på Østfronten som betaling for at han får lov å stille med rikstinget som skal gi Norge en nazi-konstitusjon. Hele fylkesledelsen i Østfold er innkalt. Der skal stilles 600 menn fra Oslo og 700 fra Hedmark og Oppland.

TRAMVAYTRANSPORTEN FRA GRINI passerte 24. august Tromsø hvorfra den er gått videre til Nordreise og inlosjert i tyske brakker. Formentlig skal de arbeide på jernbanen fra Kirkenes og sørover.

ER FORSIKTEG MED AVISEN. NEVN ALDRI NAVN I DEN FORBINDELSE. SEND DEN VIDERE TIL GODE JØSSINGER.

GUD BEVARE KONGEN OG FÆDRELANDET.

Redaktør: Olle Andersson  
Grensevaktten, Värmland